

Λένα Μανιά ΓΙΑ ΜΙΑ ΖΩΗ

Ένα παοχαλινό διήγημα από την αγαπημένη συγγραφέα,
αποκλειστικά για τους αναγνώστες της ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

TΟ ΉΕΡΕ ΠΩΣ ΉΤΑΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ από την πρώτη στιγμή. Σε λάθος ώρα αφέθηκε στον πειρασμό ν' ανοίξει εκείνο το κουντί μέσα του υπήρχαν αποδεκτές ζωής. Για την ακρίβεια, δύτη της η ζωή σε τυπωμένες εικόνες. Οι περισσότερες ασπρόμαυρες, έτοι για να της θυμίζουν πως γεννήθηκε σε μια άλλη εποκή, τότε πώς η φωτογραφική μηχανή, σαν αξεσουάρ, πήγαινε μαζί με το τρανζίστορ, περιέβη φίλη και κρειαζόταν ξεχωριστό φλάς για να δουλέψει σωστά. Τώρα όλες οι στηγμές σε κοπάδουν από την οθόνη ενός κινητού ή ενός υπολογιστή... Τότε, στα πάρτι, οι γονείς μάτα απεραίτητα παρόντες, έτσι και στο δημιανό δωμάτιο, ενώ στο σαλόνι οι νέοι έπιναν βερμόντ στα κρυφά και έπαιζαν Μπουκάλα και Πιθία. Τα κορίτσια καρδιοκατευνόσαν να σταθεί εκείνος το άκαρδο μπουκάλι στον όμορφο συμμιθητή με τον οποίο ήταν όλες φροτευμένες και όλι στο σπασικά με τα γυαλιά. Συνήθως γνώνταν το δεύτερο όμικο... Τώρα όλα γίνονται βιαστικά, δε κρειαζόνται οι δικαιολογίες, κατίκαθηκε από τη γλώσσα της νίστης, μαζί με την ίδια τη νιότη...

Να και η πρώτη τυπωμένη ανάμνηση... Εκείνη, στη συντημένη σχολική φωτογραφία, ανάμεσα στα άλλα παιδιά της τάξης της: δεν μπορούσε ν' αναστρέψει πια σύτε τα μικρά τους ονόματα. Χωρίς χρώμα πάντα, αλλά θυμόταν. Η μηλέ ποδιά με τον κάτασπρο γιακά. Η λευκή κορδέλα στα μαλλιά. Μια ζώνη πίσω, καλύτερα, μια άλλη ζωνή...

Κι άλλη... Στο γυμνάσιο πια. Αναζήπησε το πρόσωπό του και τον βρήκε. Στεκόνταν πίσω της, σπιτός και καμαρωτός. Ακουμπόνος το χέρι του στον άμιο της δηλώνοντας πως του ανήκε. Από τότε... Για μια ζωή...

Όσο οκελίζε στη βάθη του κουτιού, ήρθαν στην επιφάνεια οι έγχρωμες πια αναμνήσεις. Είδε τον εαυτό της νέα, με μακριά καστανά μαλλιά, ριγμένα ανέμελα στους ώμους. Άλλιθια... καστανό ήταν το φυσικό της χρώμα, αιώνες πριν. Το είχε και η ίδια ξεκάθισε πια, από τις τακτικές επισκέψεις στο κομμωτήριο. Στο πρόσωπο λαμπτέρο καρμόγελο, στα μάτια η ευτυχία. Εκείνος την κρατούσε στην αγκαλιά του, πάντα κιτκός και απόλυτα ερωτευμένος. Νόμιζε πως θα ήταν για μια ζωή...

Η επόμενη φωτογραφία ήταν από μια εκδρομή στο Ναύπλιο. Αναζήπησε στη βάθη του μαλλιού της την ημερομηνία και δεν τη βρήκε. Πήρεπε να ήταν πια φοιτής και οι δύο. Εκείνος είχε αφήσει μούσι κι ας του γκρίνιαζε πως κάθε φορά που τη φίλοισσε

της άφινε απράδια. Σ' εκείνη την ανάμνηση προστέθηκαν κι άλλες το χέρι που κρατούσε το καρτί σταμάτησε να είναι σταθερό. Πόσων χρόνων ήταν αλιθεία όταν για πρώτη φορά αφέθηκαν στην ορμή της νιότης τους και μετά εκείνη έκλαιγε απαργόρητη, φοβίσμένη, με το μιαλό γεμάτο από τις νουθεσίες της μάνας της και την καταστροφολογία της για τις απιμασμένες κοπέλες; Ούτε δεκαπέτα... Δεν άργησε ν' αφίσει πίσω της το φέρο και του αφέρωσε όλη της τη ζωή...

Σ' έναν καμιογελαστό φαντάρι που την κοιτούσε από το γυαλιστερό καρτί στάθηκε το βλέμμα της. Εκείνος της είχε στέλει τη φωτογραφία του από την Τρίπολη, δύοντα υπηρετούσε, μαζί μ' ένα γράμμα που δεχείται από αγάπη και λαχτάρα για εκείνη. Τα είχε φιλαδέλφη όλα του τα γράμματα: ο ίδιος, αργότερα, της παρέδωσε να κρατήσει μαζί και τα δικά της. Δύο ολόκληρα χρόνια αναμονής και προσμονής κλειστόρενα σε δεκάδες αελίδες και ανάμεσα στα αράδες καρδούλες και φατουόλες, πότε γελαστές και πότε δακρυσμένες. Μέσα στα χρόνια κάθηκε και η ομορφιά της αλληλογραφίας. Σύντομα μινύματα στη κινητό οι αντικαταστάτες της. Κι όμως... Τότε, με όπλο ένα καρτί κι ένα φτινό στιλό, κυρίευες την ψυχή του παραλίπαται καταβέττοντας τη δική ουσί. Ξεδίπλουνες την ίδια την καρδιά σου, άφντες να φανερωθούν ουναιοθήματα, άιμλωνες τις σκέψεις σου, εξηγούσες τη δινερά ουσί... Τώρα ο χρόνος έγινε ποι πολύτιμος από το χρήμα... Σπάνιος... Δρομείς καρκίς αφετηρία και κωρής τέρμα όλοι μας... Ακόμη και η ζωή.

Στην επόμενη φωτογραφία τα μάτια θόλωσαν. Τραβήγληντη πόζα σε κάπιο φωτογραφείο, με φόντο ένα τοπίο, απεικόνιζε την ίδια, ντυμένη νύφη, με τα μακριά της μαλλιά μπουύκλες, όπως πρόστιζε η μόδα της εποχής. Δίπλα της, πάντα καμαρωτός και με πλατύ καρμόγελο εκείνος, μέσα στο επίσημο μαύρο κοστούμι του, την κρατούσε τρυφερά από τη μέση και την κοιτούσε με λατρεία. Χαρογέλασε καθώς θυμήθηκε πως ανάμεσα στις στιμένες πόζες και στις οδηγίες του φωτογράφου εκείνος γκρίνιαζε για τα στενά παπούτσια και την ακόμη πιο σφικτή γραβάτα. Θυμήθηκε ακόριτη και το γλέντι που ακολούθησε ο' εκείνο το εξοχικό κέντρο.

Είχαν χορέψει μέχρι το πρωί. Και ο δυο τους χωρίς παπούτσια, εκείνος χωρίς σακάκι και γραβάτα. Πέλουσαν ευτυχιούμενοι. Τότε νόμιζε πως θα ήταν πάντα έτοι... Για μια ζωή...

Πώς να δει τη συνέχεια της ζωής της με τα μάτια θολά από δάκρυα που πλέον έτρεχαν χωρίς τελεωμό; Μπροστά της περνούσαν φωτογραφίες από τις γέννες των παιδιών της, τα γενέθλια που γράταζαν θυμητικό πως κάθε χρόνο, μετά την επέλαση των μικρών βαρβάρων, έπιλουναν στο κρεβάτι τους και έδιναν υπόσκεψη πως δε θα έκαναν ποτέ ξανά παιδικό πάρτι. Ποτέ δεν τέρπησαν εκείνη την υπόσκεψη, παρ' όμων όταν τα ίδια τα παιδιά τους απαίνουν να σταματήσει εκείνη η μάζωξη συγγενών και φίλων. Τα γενέθλια των εφήβων γιορτάζονταν πια σε καφετέριες και αργότερα σε μπαράκια.

HΒΟΥΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ανέσυρε ακόμη μια. Βράδυ Ανάστασης, όπως απόφει. Με τις λαμπάδες τους αναμένειν να τους γκριζούν τα αυγά που έπαιρναν μαζί στην εκκλησία. Είχαντα παιδιά μικρά, τα οποίας κρατούσαν ζεστή τη μαγειρίτσα.

Πού πήγαν εκείνη τα όρφρα χρόνια; Γιατί χάθικαν; Ποιος ήταν ο κλέφτης της ευτυχίας τους; Ποια ζηλιάρα μοίρα τούς ακόρτως έτοι; Οι γονείς χάθικαν ο ένας πίω από τον άλλον, σαν να διανεύονται. Έκαναν καλή παρέα στη γη, είπαν να τη συνεχίσουν στον ουρανό. Τα παιδιά έφυγαν για σπουδές. Κι αυτά οχεδόν ταυτόχρονα. Οργανωμένο το έγκλημα, λοιπόν, για να τους αφήσουν μόνους, σ' ένα τεράστιο σπίτι, ν' ανακαλύψουν το τεράστιο κενό τους. Δύο ζηνοί κάτω από την ίδια στέγη. Χωρίς λέξεις σταχεύλη τους, χωρίς νέιρα στην ψυχή τους. Μόνο με πίκρα για τα χρόνια που κύλισαν χωρίς να τα καταλάβουν. Ίσως αυτό να έφταγε τελικά.

Ποτέ δεν είκαν χρόνο για τους ίδιους. Πάντα ανάμεσά τους τα παιδιά, το άγχος της καθημερινότητας, τα προβλήματα με τις δουλειές, ο αγώνας για την πετύχουν... Πέτυχαν. Δικό τους σπίτι, ακριβά αιτοκίνητα, υπουργές στο εξωτερικό για τα βλαστάρια τους. Τότε, που δεν περίσσευσε δραχμή, έκαναν βόλτες μ' ένα σακουλάκι πασατέμα στο κέρι και ονειρεύονταν πως όταν θα μάζευαν λεφτά θα πήγαιναν ταξίδια. Τα λεφτά τήρθαν, όπι όμως και τα ταξίδια.

Δεν ήταν εκείνη που κουράστηκε, όμως δεν μπορούσε να ρίξει την ευθύνη σ' εκείνον που πρώτος πνίγηκε. Δεν τον κράτησε, όταν δυο μήνες πριν έφυγε χωρίς να της πει πού πάει. Δε μίλησε για χωριόμο, μόνο της είπε πως αισθανόταν ότι γέρασε ξαφνικά... Δεν ήταν άλλο. Ήταν μαζί σαράντα ολόκληρα χρόνια. Αν και το ίδιο, της το επιβεβαίωσε. Δεν την απάτησε ποτέ. Άλλα τώρα ήθελε ν' αλλάξει ζωή ή, μάλλον, ν' αποκτήσει ζωή. Δεν τον αδικούσε, μόνο που δεν πρόλαβε να του πει πως για την ίδια εκείνος ήταν η ζωή της. Πώς λάτρευε αυτήν τη γλυκιά ρουτίνα τους, πώς αγαπούσε καθέτι που κουβαλούσε την πλήξη της καθημερινότητας. Σφράγισε τα χείλη της και τον αποκαρέπτησε, ενώ μέσα της εκείνο το παιδιάστικο ρυτό της εφηβείας που έγραφαν στα λευκόματα τη βασάνιζε συνεχώς: Αν αγαπάς κάτι, άστο το ελεύθερο. Αν γρισει πώσ, είναι δικό σου...

Οι καμπάνες τώρα καλούσαν τους πιστούς στην εκκλησία για την Ανάστασην σκόρπισαν οι αναμνήσεις. Το πρώτο Πάσχα της ζωής της που θα το περνούσε ολορόνταχτη. Τα παιδιά δεν προλάβαιναν να έρθουν και δεν τους είπε λέξη για την απουσία του. Δεν είχε το κουράγιο. Χωρίς ντροπή, τα γέρια φέματα για υποτιθέμενες επιοκέψεις σε φίλους, για σούβλισμα αρνιού στην Αίγινα με τους κουμπάρους... Χωρίς να το σκεφτεί για δεύτερη φορά, σε μια ανόπτη παρόρμηση που ήδηρε πόσο πολύ θα την πονούσε, σπιώδης και βγήκε από το σπίτι. Στην τοπή της εκείνη τη φωτογραφία με τα γελαστά πρόσωπα πίσω από τα αναστάσιμα κεριά, με τα κόκκινα αυγά στα κέρια. Δημήτρης της κόσμος που έτρεχε να προλάβει πριν ακουστεί το «Δεύτε λάβετε φως» την έκανε να συνειδηποτούσε πως δεν κρατούσε λαμπάδα. Εκείνος φρόντιζε κάθε χρόνο να τη φέρνει...

Σιάθηκε σα μια άκρη, στο προαύλιο της εκκλησίας, εκεί όπου ήταν η Θέση τους στο παρελθόν για ν' αποφεύγουν τα πολλά βαρέλοτα. Γύρω της οικογένειες που μέσα στο σκοτάδι μιλούσαν καμπύλωφανά, παιδιά που αδημονούσαν με τις λαμπάδες στα χέρια, άντρες που γκρίνιαζαν για την αγγειαρία με το στομάχι άδειο να λαχταράει τη μαγειρίτσα που περίμενε. Ό, τι ακριβώς ζόντε κι εκείνη τόσα χρόνια...

Μικρές φλόγες άρκιονα ξαφνικά να πλημμυρίζουν την αιλί της εκκλησίας καν να πολλαπλασιάζονται με ταχύτητα. Μόνο εκείνη τη μικρή γωνίτσα που στεκόταν παρέμενε σκοτεινή. Χαριδώσε το βλέμμα να μη βλέπει, δήμως η ψυχή της φώναζε τη μοναδιά της..

Ένιωσε μια ζεστή κοντά της και σήκωσε τα μάτια. Συνίθιως μιλούν για θαύματα της νύκτας των Χριστουγέννων... Τώρα είνε και η βραδιά της Ανάστασης μεριδίο στη μαγεία...

«Χρόνια πολλά».

Δεν ήταν ψευδαίσθηση, ήταν σίγουρη πια. Με δύο κεριά στο ένα κέρι και δύο κόκκινα αυγά στο άλλο, στεκόταν μπροστά της εκείνος και της χαμογελούσε μ' αυτό το χαμόγελο που κρατούσε για τις στιγμές που αναγνώριζε τα λάθη του.

«Γιατί ήρθες;» τον ρώτησε.

«Για να μείνω».

«Εσύ είπες πως ήθελες μα νέα ζωή...»

«Και φεύγοντας διαπίστωσα πως δεν είχα ζωή χωρίς εσένα... Πώς εσύ ήσουσαν όλη μου τη ζωή... Έκανα ένα βασικό λάθος και κρείαστηκαν αυτοί οι δύο μήνες για να το καταλάβω. Αυτό που ήθελα στην πραγματικότητα ήταν να κάνω μια νέα αρχή, αλλά μαζί σου! Διαφορετικά τίποτα δε θα είχε νόημα... Όλα μαζί σου θέλω να μοιραστώ...»

«Στ' αλήθευτη γύρισες λοιπόν...»

«Ναι! Και σου ζητάω να ζήσουμε όλα τα όνειρα που κάναμε δύταν μήσαν νέοι, αλλά δεν μπορούσαμε».

Οι καμπάνες άρκιοναν να χτυπούν καρμόσιμα, πυροτεχνήματα κέντησαν τον ουρανό, γύρω τους ο κόσμος γελούσε και ανάλλασσε φυλά και ευχές, ο ιερέας πάσχαζε ν' ακοινοτεί το «Χριστός Ανέστη!»...

Της έτεινε το ένα κερί και το ένα κόκκινο αυγό. Τα κείλη συναντήθηκαν, η φωτογραφία στην τοπή της σαν να ζωντάνεψε. Τελικά, το κουτί των αναμνήσεων είχε δίκιο. Ήταν μαζί από πάντα, θα έμεναν μαζί... Δίκιο είκαν και τα γεανικά λευκόματα. Είκε γυρίσει, δύταν δικό της... Για μια ζωή...